

סיפורי פלד

כדי לתת חומר למחשבה, למי ש חושב כי מנהל המכס והבלוף דויד פלד טחור זוף, וכי המכס עובד ביעילות וי יושר, הרי שני סיפורים קטנים.

האחד יספר על יבואן מוצרי "סוני" לישראל, שטען שנים רבות כי הוא יבואן בילעלי של חברת-הענק למוצרי-אלקטרוניקה. לפני שנתיים חתם הסכם עם משרד-החינוך והתרבות, על מכירת ל- מעלה מ-100 מערכות וידאו-טייפ לבתי- ספר בעיירות-פיתוח, במחיר של 10,500 לירות היחידה.

אותה עת הציעה ומכרה לטלוויזיה הלימודית חברה אחרת, "אראן", אותה מערכת עצמה במחיר של 3000 לירות. כאשר נודע הדבר לכמה מחברי ועדת המיכרזים של משרד-החינוך, דרשו בירו, כיצד ייתכן ההפרש במחירים. הם גם איימו על יבואן "סוני" כי לא יקנו אצלו, אלא אצל "אראן".

היבואן השיב כי המתחרה מרמה במ- חרייהקנייה כדי לשלם מס נמוך, ותוך שטפו חוקרי-המכס הזריזים על חבות "אראן". בדקה מעמיקה העלתה, כי "אראן" מייבאת בסדר גמור, וכי ה- מחיר שהיא משלמת, שהוא שליש (!) ממחירי "סוני", הוא מחירים האמיתי של המכשירים בחו"ל, וכי "סוני" מרמה במחירים שהיא מגישה.

בדין-וחשבון של חוקרי-המכס, שבדקו את הפרשה, נכתב הדבר במפורש והומלץ לבדוק מה קורה ב"סוני". אין צורך לו- מר שדבר לא נעשה.

בימים אלה נתגלה כי המכס חדל לבדוק פרשה אחרת ב"סוני", עת התברר שקיים הפרש בן חמישה מיליוני לירות במחסני "סוני" בין מה שקיים לבין מה שהוצהר לצורכי היטל המלאי.

עד כאן אלקטרוניקה. הסיפור השני נוגע לטכסטיל. לאחרונה פורסם פסק- דין של השופט המחוזי בתל-אביב שלמה אשר (264/75), בעניין יצרנית החוטים "שראניל". והנה התיק מגלה כי ב- נים 1967-1971 קיבלה חברה זו מן ה- מכס ומס-הקניה, תשלומים מופרזים ו- מוגדלים בסך כ-2 מיליון לירות, והמיש- פט נסוב על דרישת המכס כיום להחזרת הסכומים.

מי שסבור כי זהו מקרה חריג, יטרח לעיין בדין-וחשבון של מבקרי-המדינה לשנת 1971, מעמוד 382, בפרק על הקרן למוצרי-צמר. הפרק מספר על כמה מיפ- עלים מיוחסים, ביניהם "גיבור", שנהנו - בניגוד לנוהל - מאשראי של מיל- יוני לירות ללא ריבית לתקופה ממושכת. פירושו של דבר מתנת-הינם של מאות אלפי לירות לכל מי שקיבל אשראי כזה. מי קיבל תמורה על כך במכס?

שכר-הרעב בתעשייה בישראל

מצבו של עובדי-יצוא זה גרוע, כיוון שעבודתו במימשרות ואין הוא יכול לע- סוק בעבודה צדית ולהרוויח כסף נוסף. באותו מיפעל - מנהלי-החשבונות, הפ- קידים, וכל עובדי עשות-העבודה הרגילות, עובדים בעבודות נוספות המאפשרות להם קיום.

הגורם העיקרי שהניע את רשת "אקו" הגרמנית להעביר את מיפעלה מאיטליה לישראל, הוא השכר הנמוך בישראל ל- עומת איטליה. מסתבר כי כוח האדם הישראלי זול ב-30% מאשר באיטליה, בתעשייה. כך, למשל, שכר-היסוד באי- טליה גבוה מאשר בישראל ב-15%, ואילו ההוצאות הסוציאליות למיניהן - באי- טליה - הן 67.5% על שכר-היסוד, לעו- מת 45% בישראל.

עובדה זו, המסופרת עלידי משקייעי- חוץ מנוגדת לחלוטין לנאומו התעמולה של **אברהם** ("בומבה") **שבילט**, נשיא התעשיינים ונציגים בניהול המשא-והמתן על תוספות-שכר לעובדים.

נציגים אלה מוצאו עתה את המשא- והמתן, בגלל התנגדותם לשכר-מינימום של 1050 לירות לחודש - שכר הנמוך בהרבה מן המינימום הדרוש לקיום, וא- שר מכניס את מקבליו לרשת נתמכי- הסעד. פירסומי המוסד-לביטוח-לאומי מגלים, כי יותר מרבע מן השכירים הם נתמכי-סעד, ששכרם נמוך מן הדרוש ל- קיום מינימלי.

קשיחותם של התעשיינים נובעת, בין השאר, מכך שניצגיהם במשא-ומתן הם בעלי מיפעל "עסיס", שיש לו יחס נוקשה לבעיות-עבודה, או תעשיין-הטכסטיל **דוב לאוטמן**, שמיעליו בעיירות-פיתוח.

תעשיין לבידים במרכז הארץ מודה בולוי כי עובדיו מקבלים שכר-רעב. עובד במיפעלו, בעל ותק, יכול להגיע לשכר כולל פרמיות של 70 לירות ליום, וגם אם יעבוד מלאו מייח-עבודה חודש, לא יהיו לו יותר מ-1800 לירות לחודש נטו. זהו השכר המכסימלי שעובדי-יצוא, תיקוותה ועתידה של המדינה, יכול לקבל. ברור שלא ניתן להתקיים משכר כזה.

ירוחם משרי ובומבה שבילט יד רוחמת יד

לעובדי-היצוא אין הדבר אפשרי. הת- עשיין אומר בגלוי כי צפוי מרד פועלי- יצוא שיוזעזע את המדינה, כיוון שלא ייתן יהיה להמשיך כך זמן רב.

העבודות בשטחים וריוחי הקבלנים

מי שחיפש קטע נוסף מסיפורי הגול של מדינת ישראל, הרי הוא לפניו. עוד גלוי הוא כי מרבית עבודות-הביצועים של הקבלנים הישראלים עבור צה"ל נעשות באמצעות עובדים ערביים, תושבי השט- חים המוחזקים. למעשה, עובדים אלה בונים עתה את ביצורי צה"ל ועוסקים בכל העבודות הבטחוניות.

הם אינם חברי ההסתדרות, כמובן,

את הסכומים הבאים: 10% מיקדמות למס-הכנסה, עד 6% לקרן ביטוח פועלי- בניין, 2% לביול החוזים, 1.5% מס-תקן עבור מוסדות הטכניון, המשגיחים על טיב הבנייה. סך-הכל ניכויים - 16.5%. מה קורה לניכויים לקרן הביטוח ל- פועלי-הבניין, המנוכים משכר פועלים יהודיים? אם הפועל יודע את החוק, ב- סיום עבודתו הוא הולך לקרן וגובה מ-

מכונית מיריוח עוברת במוצב צה"ל כסף הולך לכסף

ואינם נהנים מהגנת האיגוד המיקצועי של פועלי-הבניין. למרות זאת מנכה מש- רדי-הביטוח מכל הקבלנים העובדים עבור עד 6% מהתשלומים, ומעביר כספים אלה לקרן ביטוח פועלי-הבניין. ליתר דיוק, כיום מנכה מיישרדי-הביט- חון במקור מכל הקבלנים העובדים עבור,

מנה את הכסף שנוכה ממנו. מה קורה לכספים שנוכו עבור העובדים הערביים בשטחים, ונרשמו כביכול על שמם? או שאיש אינו דורש אותם והם מעל- שירים את קופת הקרן וחבריה היהודיים, או שהקבלן גובה אותם לכיסו-שלו, כרווח מן הצד.

הגדלת הון ב"אתא" המניות של מיפעל "אתא", השיך לקבו- צת טיבור רוזנבוים, חושפת מיס- תורין. מסתבר כי בימים אלה נעשתה

הגדלת הון-המניות של החברה. מניות בסך 2.56 מיליון לירות הוקצו לחברה לרישומים של "בנק לאומי". 983 אלף לירות לחברה, ישראל אתא טרא- סט" של רוזנבוים, ועוד 22 אלף לירות לצ'יפורה מולר, ממישפת מייסדי ה- המיפעל.

הורגים את הרפורמה

משל בדווי עתיק אומר, כי את חדב רים המסוכנים יש להרוג עיודם קטנים. זה מה שעושים עכשיו לרפורמה. כאשר אושרה בכנסת נאמה, כזכור, כי תהיה כללית, התסל את כל העיוותים וההע- דפות, ועידן רבינוביץ יהיה עידן השינוי יון לכל.

אולם, עתה כבר ברור כי מה שעושים מחוקי הרפורמה זה גבייה מן השכירים, והקטנת תשלומי מס-הכנסה בדרגות ה- גבוהות. אולם בימים אלה, בשקט, תוקנו חוקי הרפורמה. ברשומות פורסם זה- עתה (מיספר 786) תיקון לחוקי מילווה- חיסכון-מעבדים ומס-מעסיקים.

בעוד חוקי הרפורמה קובעים כי כל תשלום לעובד הוא שכר החייב במס, וברור כי על כל שכר יש לשלם גם מס- מעסיקים ומילווה-חיסכון-מעבדים, קובע התיקון שהוחל זה-עתה כי כל התשלוי- מים שניתנו לעובד לאחזקת-רכב ולכיסוי שווי השימוש ברכב, לא יחויבו במיסים אלה. כנ"ל גם לגבי הוצאות אחזקת טל- פון בביתו של העובד. גם לגבי הסעות לעבודה נראה כי תוכרנה כהוצאה, וכן גם ארוחות להעמקת הגבייה.

החידוש העיקרי ברפורמה, חובת ניהול- פנקסים, רחוק מביצוע. הקופות הרוש- מות שהובאו ארצה עלידי יבואנים תמי- מים, שחשבו כי הממשלה באמת תחייב ניהול-חשבונות, מונחות במחסנים ואין להן דורש. מס-הכנסה טרם הקים את היחידות להעמקת הגבייה.

ואחרון אחרון: ועדת-הכספים של הכ- נסת החליטה לבדוק מחדש את התצ- דקה להיטל המלאי בפיחות, לאחר ש- הוחלט שלא לתבוע לדין למעלה מ-1300 יבואנים שרימו בהצהרות-מלאי בסכומים של 800 מיליון לירות.

בייבי, רפורמה. נפטרה בעודה תי- נוקת.

"אלול" זפוקה הירש

חברת "אלול" לא היתה צד במישפט שהתנהל בין פוקה הירש ל"אירומא- ריטיים" האמריקאית. בשבוע שעבר, בכ- תבה על האחים מילצ'ן, נכתב בטעות כי פוקה הירש הגיש תביעה נגד החברה האמריקאית ונגד הסוכנות החדשה שלה בישראל, חברת "אלול", אולם מתברר כי התביעה לא הוגשה נגד "אלול".

פאזנר ינהל

מיפעל-גרביים

אביחי פאזנר, מנהל בכיר בחברת "לון", קיבל על עצמו את הקמת וניהול מיפעל הגרביים הגדול בערד, המוקם עלידי חברת "אקו" הגרמנית. "אקו" היא אחת מרישתות מכירת-הגרביים הגי- דולות בגרמניה, ויש לה מיפעל בן 800 עובדים באיטליה. בגלל המצב באיטליה החליטה החברה להקים מיפעל אלטר- נטיבי בישראל (ראה ידיעה נפרדת על שכר הרעב בישראל).

"אקו" שייכת לישראל-לשעבר אליהו ארליכסט. המיפעל בערד נמצא כבר בשלבי-בנייה, וכבר הובאו ארצה 36 מכרי- נות-סריגה מתוך ה-60 שהוזמנו. יושקעו בהקמתו 10.5 מיליון לירות, והוא יעסיק 60 עובדים. פאזנר מקווה להתחיל ב- יצור באמצע מאי.

מסתבר כי הצטרפות ישראל לשוק ה- משותף נותנת לתעשיית הטכסטיל ב- ארץ עדיפות על המיזר-הרחוק. בגרביים, למשל, משלמת ישראל בשוק מכס של 1.8%, בעוד המיזר-הרחוק משלם 17.8%.

הקרב על

ההון החוזר

"בנק ישראל" רוצה שהיצואנים יקבלו חון חוזר ליצוא בדולרים ולא בלירות, כדי למנוע מהם שימוש בלירות בישראל שלא למטרות ייצוא. אין חולק על כך שנעשה שימוש כזה. אולם היצואנים מעי- לים נימוק מעניין וחדש.

כיוון שיש גבול לגובה התמריצים שי- כולה הממשלה לתת ליצואנים, בגלל ה- גבלות השוק המשותף ושילטונות ארצות- הברית, יש להושיב ליצואנים עזרה בדי- רכים אחרות. אחת הדרכים הללו היא פטור ממס-הכנסה. מדוע לא תכיר הממ- שלה כי השימוש עלידי היצואנים בלי- רות בישראל, נוסף לשימוש בחן ליצוא, יהיה חוקי ומותר ויחווה חלק מן הת- מיכות ליצוא?

אחרי הכל, די קשה ליצוא בישראל, והסוכריה של השימוש בלירות מהווה דחף רציני ליצואנים.